

Ouderenzorg verdient betere wetgeving

Het is heilloos de ABWZ te splitsen in drie delen. Dat leidt tot kostenafwenteling

» Gerdi Verbeet, Hetti Willemse en Guus Bannenberg

De weg die de regering kiest voor een toekomstbestendige ouderenzorg is een verkeerde. Basisverzekering, AWBZ en WMO moeten anders worden ingericht. Wij stellen voor de korte AWBZ-zorg, tot maximaal een jaar, onder te brengen in de basisverzekering. Een nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) moet voorzien in een dienstenpakket met individuele verstrekkingen en collectieve voorzieningen op de terreinen van zorg en welzijn, te gebruiken door jong en oud, met smalle en met goedgevulde beurs.

Ook wij realiseren ons dat de huidige kostenstijging van de AWBZ fors is, maar dat komt omdat aan meer ouderen meer AWBZ-zorg wordt geleverd. Ook kun je

de vraag stellen of en in hoeverre onze samenleving nog in staat is alle voorzieningen via de AWBZ in stand te houden, als de AWBZ premie oploopt tot 25 procent. Ook het verwachte tekort aan voldoende personeel voor de zorgsector vereist een andere organisatie van de zorg voor ouderen.

Wij menen echter dat het heilloos is de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten te splitsen in drie delen, waarbij onderdelen naar de basisverzekering en het gemeentefonds gaan en er een restant AWBZ overblijft. De staatssecretaris kan zich dan voorbereiden op allerlei afwentelingsdiscussies. Hadden we niet onlangs een politiek debat over het oneigenlijk gebruik door ziekenhuizen van de AWBZ? Politiek Den Haag is er vreselijk druk mee terwijl het eigenlijk een vestzak-broekzakverhaal is.

De Raad voor Volksgezondheid en Zorg en recent ook het College van Zorgverzekeringen adviseren om uit de AWBZ naar de basisverzekering over te brengen de verpleging, verzorging en daaraan verbonden begeleiding/activering. Want wat is de AWBZ anders dan een basisverzekering voor onverzekerbare risico's en voor chronisch zieken?

Alle overige zaken kunnen, naar het voorbeeld van de Wet Voorzieningen Gehandicaptenzorg, integraal onder verantwoordelijkheid van gemeenten worden gebracht. Hierdoor blijft persoons-

gebonden zorg een verzekerde aanspraak.

Dit lijkt een heldere visie, maar leidt in de praktijk opnieuw tot schotten en lokt afschuifgedrag uit. Wij vinden dat alleen de korte AWBZ-zorg, tot een jaar, onder de basisverzekering gebracht moet worden. Zo is ook de keten met het

Wij realiseren ons dat de kostenstijging van de AWBZ fors is

ziekenhuis en de curatieve zorg voor de cliënt veel makkelijker te realiseren.

Alle zaken op het gebied van beschermd wonen, zorg en welzijn en dus ook de zorgkantorfunctie komen onder de regie van de gemeenten. Zo is de democratische legitimatie er. En zo verdwijnen de driedubbele administratie en toetsingssystemen (en veel bureaucratie).

De regering rekent bij invoering van de WMO verder op aanvullende ondersteuning door familie en mantelzorgers. De goedkope en effectieve huishoudelijke hulp wordt geschrapt. Dit is onver-

standig en niet realistisch. Steeds meer vrouwen moeten en willen blijven werken. En bovendien wonen ouders en kinderen niet vaak meer bij elkaar in de buurt. Ouderen zien het ook als teruggaan naar de bedeling en de hand ophouden bij de gemeente. De regering zou de WMO juist kunnen aangrijpen om de markt voor persoonlijke dienstverlening te stimuleren.

Het ligt voor de hand gemeenten te vragen om wonen, zorg en welzijn voor oud en jong op een doelmatige wijze bij elkaar te brengen, en zo de maatschappelijke participatie te bevorderen. Gemeenten moeten deze rol oppakken, niet alleen vanuit de zorg en welzijnsportefeuilles, maar vooral ook vanuit ruimtelijke ordening en woningbouw. Een veilige buurt, een aangepaste woning met lift en thuiszorg, stellen veel duurdere intramurale zorg uit.

De WMO van de regering vinden wij te beperkt, te eenzijdig, te weinig inspirerend en onverantwoord. Te beperkt, omdat de WMO onvoldoende gebruikmaakt van de draagkracht en de solidariteit in de samenleving tussen rijke en arme ouderen, jonge en oude ouderen, rijke en arme jongeren. Te eenzijdig, omdat aanspreken op eigen verantwoordelijkheid voor ons niet betekent: zoekt u het voortaan maar zelf uit. Te weinig inspirerend en ouderwets, omdat de WMO geen visie neerlegt op het combi-

neren van diensten voor jong en oud en op de positie en de belangen van cliënten en gebruikers. Onverantwoord, omdat het budget veel te klein is om een goede uitvoering door de gemeenten te garanderen.

Zoals elke Nederlander erop vertrouwt dat de zuigelingen in ons

De ouderen hebben het recht te weten waar ze op aankunnen

land goed georganiseerd is en op kwaliteit wordt getoetst, zo moet het ook zijn met de wetgeving voor de ouderenzorg. De ouderen hebben het recht te weten waar ze op aankunnen. De politiek moet keuzen durven maken en geen afschuifgedrag vertonen naar de burgers noch naar de gemeenten.

Wij dringen er bij de regering op aan haar voorstel ingrijpend te herzien. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald!

Gerdi Verbeet is lid Tweede-Kamerfractie PvdA. Hetti Willemse is directeur adviesbureau Publicarea en Guus Bannenberg is bestuurder Swinhove Zorgorganisatie en zijn beiden PvdA-lid.

financieel dagblad
3/9/06